

İlgili Kanun / Madde
506 S.SSK/140

T.C.
YARGITAY
21. HUKUK DAİRESİ

Esas No: 2005/385
Karar No: 2005/4162
Tarihi: 21.04.2005

- **PRİM BORCUNA İTİRAZ GÖREVLİ MAHKEME**
- **SSK MÜFETTİŞLERİNİN ÖLÇÜMLEME YAPMA YETKİSİ**

ÖZETİ: Gerçekten, mahkemece verilen görevsizlik kararı ve dosyanın görevli sulh ceza mahkemesine gönderilmesine ilişkin karar, dava tarihi itibarıyla doğru ise de, 506 sayılı yasanın 140. maddesini değiştiren 06.08.2003 yürürlük tarihli 4958 sayılı yasanın 51. maddesinde idari para cezalarına itiraz halinde görevli mahkemenin idare mahkemesi olduğu açıkça belirtilmiştir.

Gerek 3917 sayılı yasa ve gerekse bu yasayla öngörülen ölçümlemeye ilişkin esaslar yerine yeni düzenleme getiren 616 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin hükümleri geçerliliğini yitirmiştir. Ne var ki, bu hukuksal boşluk, Kurumun yapılan işler ile buna bağlı bildirilmesi zorunlu işçilik miktarları üzerinde denetim ve prim saptama yetkisini ortadan kaldırmamıştır.

DAVA: Davacı tahakkuk ettirilen idari para cezasının iptaline karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme ilamında belirtildiği şekilde, isteğin kısmen kabulüne karar vermiştir.

Hükmün davalı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hakimi Zehra Ayan tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tesbit edildi.

Dava, idari para cezası ve ek prim borcunun iptali istemine ilişkindir.

Mahkemece, idari para cezası ile ilgili itirazın inceleme merciinin sulh ceza mahkemesi olduğu gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine ve prim borcuna ilişkin davanın ise, davalı Kurum işleminin yerinde olmadığı gerekçesiyle kabulüne karar verilmiş ise de, varılan bu iki sonuç da usul ve yasaya uygun bulunmamaktadır.

Gerçekten, mahkemece verilen görevsizlik kararı ve dosyanın görevli sulh ceza mahkemesine gönderilmesine ilişkin karar, dava tarihi itibarıyla doğru ise de, 506 sayılı yasanın 140. maddesini değiştiren 06.08.2003 yürürlük tarihli 4958 sayılı yasanın 51. maddesinde idari para cezalarına itiraz halinde görevli mahkemenin idare mahkemesi olduğu açıkça belirtilmiştir.

Bu durumda mahkemece, 4958 sayılı yasanın 51. maddesi gereği görevsizlik kararı verilerek dosyanın, talep halinde görevli idare mahkemesine gönderilmesine karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde hüküm kurulması isabetsizdir.

İkinci uyuşmazlık ise, Sosyal Sigortalar Kurumu müfettişince saptanan bildirim dışı kalmış işçiliğin takibine ilişkindir.

506 Sayılı yasada yeni düzenlemeler getiren 4958 sayılı yasadaki önce kurumun ölçülemeye dayanak aldığı yasal düzenlemelerin ortadan kaldırıldığı hususu açıktır. Gerek 3917 sayılı yasa ve gerekse bu yasayla öngörülen ölçülemeye ilişkin esaslar yerine yeni düzenleme getiren 616 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin hükümleri geçerliliğini yitirmiştir. Ne var ki, bu hukuksal boşluk, Kurumun yapılan işler ile buna bağlı bildirilmesi zorunlu işçilik miktarları üzerinde denetim ve prim saptama yetkisini ortadan kaldırmamıştır. Nitekim, Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 21.11.2001 günlü, Esas: 2002/965, Karar: 2001/1038 sayılı kararı da aynı yöndedir. 506 sayılı yasanın 79. maddesi ve diğer hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, Kurum'a kendisine bildirilen veya bildirilmeyen işçilik yönünde inceleme yetkisi açıkça verilmektedir. Kaldı ki, 06.08.2003 tarihinde yürürlüğe giren 4958 sayılı yasadaki önce durum bu merkezde olduğu gibi, 4958 sayılı yasanın 37. ve 49. maddeleri gereğince de kurumun ölçüleme hakkının bulunduğu açıktır.

Somut olayda, ölçülemenin konusu olan davacı şirketin taahhüdü altında yürütülen Andaval Kilisesi Onarım ve Çevre Düzenlemesi işi ile ilgili 18.02.2003 tarihli müfettiş raporu esas alınarak sigorta primleri hesabına esas tutulacak kazançlar toplamının Kurum'ca resen hesaplandığı dosyadaki bilgi ve belgelerden açıkça anlaşılmaktadır. Bu durumda, mahkemece yapılacak işlem, onarım ve çevre düzenlemesi işlerinden anlayan uzman bilirkişi ile mahallinde keşif yapılarak, yöntemince işin esasına girmek, işin genel niteliğini, işte kullanılan teknik yöntemleri, işin büyüklüğünü, tamamlama süresini, işyeri koşullarını, istihkak tutarlarını, kısaca, işçilik bildirilmesi gereken işle ilgili tüm verileri gözeterik, gerekirse, emsalleriyle kıyaslayarak, dava konusu iş nedeniyle gerçek biçimde bildirilmesi zorunlu işçilik oranını veya miktarını belirlemek ve belirlenecek bu

işçilik oranına göre işverenin prim borcu bulunup bulunmadığını saptamaktır. Mahkemece, öngörülen biçimde bir inceleme yapılmaksızın, yetersiz bilirkişi raporu hükme dayanak alınmıştır.

Mahkemece, bu maddi ve hukuki olgular gözönünde tutulmaksızın yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O halde, davalı Kurum'un bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Hükümün yukarıda açıklanan nedenlerle **BOZULMASINA**, 21.04.2005 gününde oybirliğiyle karar verildi.